

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség évváró közgyűlése

❖ Csulákné Angyal Katalin

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) 2013. december 12-én a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban tartotta évváró közgyűlését. A megjelenteket *Virágos Márta*, az IKSZ alelnöke, a közgyűlés levezető elnöke köszöntötte.

A program *Halász János* kultúráért felelős államtitkár (EMMI) *A kultúra változásai, az átalakuló könyvtár* című előadásával kezdődött. A szövetség tagjai számára fontos témákat az Informatikai és Könyvtári Szövetség már a 2013. májusi közgyűlése előtt megküldte a kulturális államtitkárnak (1. Könyvtári Levelező/lap 2013. 6. sz. 18–21. p.), ezeket most néhány pontban aktualizálni kellett. Ilyen volt például az életpálya-modell kérdése, az elektronikus dokumentumok, adatbázisok áfája vagy az EISZ költségvetési forrásai.

Halász János előadásában átfogó képet adott a magyar könyvtári rendszerről, statisztikai adatokat közölt a könyvtárak-

ról, a beiratkozott olvasók, használók könyvtárhasználati aktivitásáról. A számok többek között azt mutatják, hogy csökkent a helyben olvasás, de kétszázhetven százalékkal nőtt a távhasználat.

Megállapította, hogy a könyvtárak fontos szerepet töltenek be az állampolgárok, valamint a társadalom versenyképességének fokozásában, az élethosszig tartó tanulás támogatásában, a digitális írástudás fejlesztésében, a közösségi tér kialakításában. Az EU-s pályázatok nagyot lendítettek a létesítmények, infrastruktúrák megújításában (tizenkét milliárd forintot használhattak fel a könyvtárak), de hátrányos helyzetben van a Közép-magyarországi Régió – keresik a módját, hogyan tudna a kormány ezen segíteni, miként lehetne ezt a hátrányt kompenzálni.

A levéltári területen a legfontosabb változás, hogy központosították a hazai levéltárakat a Magyar Nemzeti Levéltárba. A kormány kifizette a települések tartozását, de valamelyest támogatni fogják a könyvtári létesítmények felújítását is.

A költségvetési törvény hamarosan a Parlament elé kerül, elfogadása után külön jogszabályokban rögzítik majd az egyes feladatokhoz rendelt pénzügyi forrásokat, így például az ODR (Országos Dokumentumellátási Rendszer) támogatását.

A könyvtáros életpálya-modell kérdésében előreláthatólag 2015-től várható megoldás.

Elkészült a 2014–2020. évi országos könyvtári stratégia, januárban a könyvtári szervezetek megkapják véleményezésre, mondta el még az államtitkár.

Ramháb Mária, az IKSZ alelnöke, hozzászólásában az ötezer lakos alatti településekkel kapcsolatban azt kérdezte, hogy mi váltja fel a címzett támogatásokat (mint az épület, a közkönyvtári hálózat fejlesztése), valamint az EU-s pályázatokban milyen lehetőségek állnak a könyvtárak rendelkezésére.

Halász János a következő választ adta: a kormány célja a funkcionalitás folyamatos biztosítása a megváltozott fenntartói rendszerben. 2014-re a kulturális finanszírozásban szemléletbeli fejlődést láthatunk, a stratégiai irányok között szerepel a kulturális intézmények komplex kezelése, és szintén stratégiai kérdés a könyvtárügy segítése az ötezer lakos alatti településeken.

Illés Péter, a csongrádi Csemegi Károly Könyvtár igazgatója, az integrált könyvtár és múzeum működésének támogatásáról kérdezett.

Halász János szerint a kulturális szolgáltatórendszer a helyi igényeknek kell hogy megfeleljen, működtetése települési felelősség, ehhez kaptak támogatást.

Mender Tiborné az ODR működéséről, a szakfelügyeletről kérdezett. *Halász János* válaszában azt az ígéretet tette, hogy az ODR-keret növekedni fog, és 2014-ben működni fog a szakfelügyeleti rendszer.

A közgyűlésen *Nagy Miklós*, az NIIF Intézet igazgatója tartott előadást, aki vázolta az 1986-ban alapított NIIF feladatát, mely a közművelődési intézmények infrastruktúrájának fejlesztése. Az NIIF hálózatához tartozik minden könyvtár, ez egy országosan kiépített infrastruktúra, melynek felhasználója több mint ötezer intézmény és több mint kétmillió ember. Feladata ezen kívül a technológia modernizálása, és különösen a lemaradt régiókban a digitális írástudás fejlesztése. Az NIIF-be beolvadt az eMagyarország-pontokat korábban működtető NT Kft. Jelenleg ezerhatszáz eMagyarország-pont és ezernyolcszáz eTanácsadó működik az országban. Ebből hatszáznegy pont működik könyvtárakban, kétszáznyolc mentorral, és kétszázkilencvenöt mentorkönyvtárossal. A nyilvános helyek felhasználóinak aránya 0,4%. 2014 és 2020 között a felnőttképzési projektek keretéből 10–20 milliárd forintot használhatnak fel ennek fejlesztésére.

Ramháb Mária hozzászólásában arra hívta fel a figyelmet, hogy az eMagyarország-pontok működését a kölcsönösség alapjára kell helyezni.

Az előadások után a közgyűlés a meghirdetett napirend szerint folytatta munkáját. Virágos Márta felkérte *Fodor Pétert*, az IKSZ elnökét, beszámolójának megtartására.

Fodor Péter beszámolt arról, hogy a 2013. évet meghatározta a 2012. novemberi országos könyvtári konferencián el-

indított felkészülés a 2014 és 2020 közötti könyvtári stratégia meghatározására. A stratégiaalkotás a különböző könyvtári területek kooperációjára épül. Szintén meghatározó volt ebben az évben a 2014–2020. évekre vonatkozó projektek és források megismerése. Mivel az EU-s források régióként különbözőek, szükséges a prioritások meghatározása. A következő évtizedben többszöri paradigmaváltással kell számolnunk szakmai körökben, ezért proaktív tevékenységre van szükség.

2013-ban – a kulturális törvény módosítása után – részterületeket érintő szabályozásokra került sor. kezdeményeztük a könyvtáros szakma életpálya-modelljének és bérkérdésének napirendre kerülését. Az előkészítés folyamatában aktívan részt kívánunk venni.

A megyei és megyeszékhelyi könyvtárak új szervezeti felállása a szakmaiság szempontjának figyelembevételével valósult meg. Külön forrást biztosított a tárca a megyei feladatok ellátására.

Fodor Péter beszélt az IKSZ kiemelt programjairól, rendezvényeiről is. Az Internet Fiesta megrendezése egyfajta szemléletváltással együtt 2013-ban is sikeresen lezajlott. A csongrádi konferencián minden szomszédos ország képviseltette magát, és új együttműködési megállapodásokat kötöttek. Az Összefogás és a Könyves vasárnap minden eddiginél több könyvtár részvételével, több programmal, növekvő résztvevői számmal, sikeresen valósult meg.

Ami a 2014. évet illeti, Fodor Péter kiemelte a könyvtári stratégiai terv elindítását. Megemlítette, hogy az országos rendezvényekre – Internet Fiesta, csongrádi konferencia – rendelkezésre állnak a

források, az Összefogás esetében tavaszszal várható a pályázat kiírása.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség kiegyensúlyozottan gazdálkodott 2013-ban is.

Utolsó napirendi pontként Virágos Márta ismertette az IKSZ elnöksége által elfogadott javaslatot, hogy jövőre ne változzanak a tagdíjak, amit a közgyűlés elfogadott. Így az érvényes tagdíjak a következők:

Országos hatókörű intézmények:

40 000 Ft;

Megyei könyvtárak és megyei jogú városok könyvtárai, valamint területi hatókörű intézmények könyvtárai:

28 500 Ft;

Helyi hatókörű intézmények:

10 000 lakos fölötti városok:

17 000 Ft;

10 000 lakos alatti városok:

13 000 Ft;

Községi könyvtárak (2 intézmény):

2 500 Ft.

Fodor Péter zárszavában elmondta, hogy bár az intézményi integráció miatt számítanunk kell a tagság csökkenésére, de arra törekszünk, hogy szakmai feladatainkat eredményesen végezzük továbbra is. ■

